

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Tredje behandling af lovforslag nr. L 40:

Forslag til lov om ændring af lov om svangerskabshygiejne og fødselshjælp.

Af sundhedsministeren (Elsebeth Kock-Petersen).

(Fremsat 1/11 89. Første behandling 16/11 89. Betænkning 7/12 89. Anden behandling 12/12 89).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 159 stemmer.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

12) Tredje behandling af lovforslag nr. L 47:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsmarkedsuddannelser. (Afskaffelse af 25 pct.-tillægget).

Af arbejdsministeren (Kirkegaard).

(Fremsat 1/11 89. Første behandling 15/11 89. Betænkning 8/12 89. Anden behandling 12/12 89).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

*Forhandling***Bakholt (S):**

Ved andenbehandlingen gav arbejdsministeren udtryk for, at vi vurderede konsekvenserne

af dette lovforslag forskelligt. Den betragtning kan jeg være meget enig i. Men spørgsmålet er, om arbejdsministeren reelt har foretaget en vurdering af de konsekvenser, det vil medføre, når lovforslaget bliver vedtaget om et øjeblik.

Vi har efter andenbehandlingen fået arbejdsministerens svar på en række henvendelser, der har fundet sted til udvalget.

Det er henvendelser fra organisationer, og det er henvendelser fra virksomheder.

Svarene fra arbejdsministeren på de henvendelser, der har været fra organisationerne, er typisk, at organisationerne postulerer et eller andet. Det drejer sig om de henvendelser, der kom fra f.eks. SiD og LO, dér bruger arbejdsministeren de udtryk.

Jeg er nødt til at sige, at det er altså organisationer, der betragter det, der foregår nu, som særdeles alvorligt. Det er organisationer, der kommer meget, meget sjældent i udvalgene. Det er organisationer, der kun kommer, når der er ganske særlig grund til det.

Til den henvendelse, der kom fra Dansk Metalarbejderforbund, som bl.a. siger, at de frygter, at forslaget vil forringe konkurrenceevnen for mindre danske virksomheder, svarer arbejdsministeren, at han ikke mener, at der sker nævneværdig konkurrenceforringelse, når forslaget bliver gennemført.

Men så fik vi en henvendelse fra Dansk Eternit, som har en lidt anden opfattelse. De siger, at forslaget vil belaste deres uddannelsesbudget på en sådan måde, at de ikke vil være i stand til at uddanne deres medarbejdere i det omfang, der er nødvendigt for at kunne tage konkurrencen op i EF. De har altså en anden opfattelse og giver Dansk Metalarbejderforbund ret i, at det godt kan få konsekvenser for vor konkurrenceevne.

I stedet får vi så nogle svar om, at vi har et arbejdsmarkedsuddannelsessystem i Danmark, der er mere tidssvarende, mere fordelagtigt end i en lang række andre lande.

Og så får vi at vide i de henvendelser, der har været fra virksomhederne, hvor mange penge der bliver brugt på uddannelse fra deres side.

Det gælder også den henvendelse, der er kommet fra Megatronic.

Fordi vi har et fint system, der er bedre end i en række andre lande, skal det vel ikke ødelægges. Det er det, ministeren er på vej til.

[Bakholt]

Jeg kan godt forstå, at virksomhederne spørger, hvad AUD-midlerne skal bruges til, hvis de ikke skal bruges til uddannelse. Det er en ordning, der betales af lønmodtagerne selv og af virksomhederne, og der er ingen virksomheder, der har henvendt sig til udvalget for at få denne ordning lavet om, der er heller ingen lønmodtagerorganisationer, der har henvendt sig til udvalget for at få ordningen lavet om. Og mig bekendt er der heller ingen virksomheder eller organisationer, der har henvendt sig til arbejdsministeren for at få ordningen lavet om.

Der er kun ét svar, nemlig at det her skal bruges til at skære ned på kapaciteten på arbejdsmarkedsuddannelserne. Det er et forsøg på at få reduceret ansøgningerne til uddannelserne kraftigt, så de ressourcer, der er afsat til arbejdsmarkedsuddannelsessystemet, passer bedre til det antal, der søger.

Det er et rigtig dårligt forslag, hr. arbejdsminister. Det er et tilbageskridt i arbejdsmarkedspolitikken, der sker med vedtagelsen af det her forslag.

Formanden:

Da der er mange, der spørger, skal jeg sige, at der er planlagt en udsættelse af mødet i en time omkring kl. 12.

Stillinger (SF):

Vi har fra arbejdsministeren fået de sidste svar på de spørgsmål, som vi har stillet i udvalget. Dem fik vi i går aftes, og jeg vil godt lige kommentere et enkelt af de svar, vi har fået fra ministeren. Jeg synes, ministerens holdning til det her spørgsmål er meget påfaldende.

Det drejer sig om en henvendelse fra LO, som mener, at der bliver mellem 40.000 og 45.000 færre kursister, hvis denne lov bliver vedtaget.

Ministeren svarer – og han er tilsyneladende ganske stolt over det svar – at der ikke bliver tale om 40-45.000 kursister, men kun imellem 14.000 og 19.000 kursister, som bliver skadet af den her lov. Altså en let hoveren over, at det ikke er 40.000. Der står oven i købet, at det er usandsynligt, at det bliver 40.000, selv om LO mener det, men maksimalt 19.000 vil altså have en økonomisk begrundelse for at falde fra.

Ministeren kan jo godt synes, at 19.000 er lidt. Vi andre mener, det bliver mindst 40.000, men selv 19.000 er alt for mange i en situation,

hvor regeringen slår sig for brystet af, at vi alle sammen skal gøres klar til det indre marked. Vi skal alle sammen være klar til omstilling, til videreuddannelse, og vi har jo ikke brug for i den her situation, at man ødelægger eller i hvert fald skader for førhen udmærkede arbejdsmarkedsuddannelsessystem.

Så derfor mener SF, at det er en tragisk lov, der bliver vedtaget her. Den vil skade mange kursister, den vil skade dansk erhvervsliv, og den vil skade dansk fagbevægelse.

Glistrup (FP):

Oven på de to indlæg, vi lige har hørt, synes jeg nok, at man også skal medtage, at det centrale i det foreliggende forslag er årlige besparelser på 65 mio. kr.

Det vil sige, at statens udgifter falder med 65 mio. kr. i 1990. Med andre ord, det vil før eller senere udfælde sig i, at skattetrykket bliver 65 mio. kr. mindre, end det ellers ville have været.

Fra 1991 og fremover betyder det, at den skat, der hedder AUD-bidraget, falder med 65 mio. kr. Bevares, det er selvfølgelig ikke noget, der i sig selv vælter om på hele det finansielle forløb i Danmark, men man må nu engang sige, at mange bække små gør en stor å, og vi skal bestemt ikke kimse ad disse 65 mio. kr.

Så kommer hr. Bakholt og siger: Jamen der er jo ingen af dem, der får de 65 mio. kr., der har henvendt sig for at blive fri for at få de 65 mio. kr. Og det er da muligt, at hr. Bakholt får ret i det, men hvis man ikke skulle kunne spare i Danmark ud fra det synspunkt, at når der ikke er nogle af dem, der ville få tilskuddene, som har henvendt sig om at blive fri for tilskuddene, så tror jeg nok, det vil være en forholdsvis svær opgave at være finansminister, når man skal tilvejebringe en nogenlunde sund fornuft i økonomien med disse hundredvis af ændringsforslag til finansloven.

Så siger man, at det vil betyde, at der er nogle, der ikke kan komme på kursus. Vel vil det da ej, for i det omfang kursus er erhvervsrelevant, må erhvervet selvfølgelig betale de penge over deres omkostninger, hvad enten den, der indbetaler pengene, formelt er virksomheden, der regner det ind i personaleomkostningerne, eller det formelt er den ansatte, der opnår den større dygtighed. Og hvis man ikke bliver så meget bedre til sit erhverv, at det er pengene værd, er det samfundsøkonomisk set et spild med disse kurser.

[Glistrup]

Det er det, man simpelt hen har markedsmechanismen til, at det skal være markedsmechanismen, der afgør, om en enhvermæssig efterdannelse er relevant for at forbedre de samfundsøkonomiske forhold eller ej. Men er det kun en privat fordel, som det selvfølgelig altid er, at blive klogere på det ene eller det andet område, så må det da være den pågældende, der ønsker at blive klogere, der selv må sørge for at betale for det. Derfor er det i enhver henseende et godt forslag, arbejdsministeren har fremsat.

Det eneste der er at bebrejde arbejdsministeren, er at han kun vil spare 15-18 pct. af det, som denne konto andrager. Det havde været bedre, om han også ville have sparet de resterende 82-85 pct. Men det kan han forhåbentlig nå til næste år og få den resterende del af denne konto luget ud af finansloven.

Det er simpelt hen nødvendigt, hvis vi skal have en offentlig sektor i dette land, som er til at leve med og til at opretholde vort velfærdssamfund, at man går på jagt efter den slags konti, som arbejdsministeren formentlig i parløb med finansministeren forsøger at få gennemført her.

Fremskridtspartiet stemmer ja til lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Bakholt (S):

Hr. Glistrup påstår, at man kun skal se på besparelsen på 65 mio. kr. Jeg véd godt, at det eneste, hr. Glistrup har i hovedet, er at få skatten sat ned. Det er det eneste, der duer for hr. Glistrup, og så er hr. Glistrup fuldstændig ligeglad med, hvordan det sker. Hr. Glistrup vil heller ikke i denne sag se på konsekvenserne.

Det forventede jeg ikke, han har kun ét eneste formål, det er at få dette her skåret ned. Og hvis hr. Glistrup havde magt, som han havde agt, var det blevet skåret yderligere ned. Det ved vi godt.

Men det har nogle skadevirkninger, hr. Glistrup, og det bliver en meget dyr besparelse, hr. Glistrup her er med til at gennemføre. Den bedste måde, hr. Glistrup kan få skatterne sat ned på, er ved at få en større beskæftigelse og et bedre uddannelsessystem her i landet. Det modarbejder hr. Glistrup ved sin politik.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Hr. Bakholt's argumentation går i den retning, at man ikke har andre til at betale for udgifterne, og derfor skal man bruge de offentlige kasser til at betale udgifterne.

Det kunne jo f.eks. være disse mennesker, hvad enten det er virksomheder eller løntagere, der selv betalte for det. Det vil de selvfølgelig gøre, hvis der virkelig er den gevinst knyttet til en uddannelse, og det er der jo nok til nogle af de uddannelser, der her er tale om. Så kan de pågældende selvfølgelig selv direkte betale til det. Det var det samme, som hvis man nu indførte statstilskud til al beklædning og al mad og al husleje osv. Hvis man så nedsatte det statstilskud, ville man sige, at så var der ingen, der kunne få tøj på kroppen, og ingen, der kunne få noget at spise, og ingen, der kunne få nogen steder at bo.

Der er nu engang noget om, at man også kan betale udgifter over sin private økonomi. Det behøver ikke være sådan, at fordi der er en udgift, skal den absolut betales over de offentlige kasser. Og garantien ved at lade den gå over den private økonomi er, at man ikke ødsler med ressourcerne, men at man kun får de relevante uddannelser.

Men de uddannelser, som er samfundsøkonomisk bæredygtige, og som hr. Bakholt taler om, vil selvfølgelig under alle omstændigheder blive klaret, for det vil de pågældende i erhvervet, hvad enten det er på den ene eller anden side, der formelt står som betaleren, selvfølgelig sørge for bliver betalt.

Så hr. Bakholt's betragtninger er aldeles uholdbare, når man anlægger et helhedssynspunkt.

Men hvis man er sendt her ind i Folketinget for bare at være lakaj for fagbevægelsen og man ikke vil tænke på samfundets helhedssynspunkter, kan man tale, som hr. Bakholt gør. Men hvis man tænker på samfundet og samfundets helhedssynspunkter, så er hr. Bakholt's betragtninger klart uholdbare.

(Kort bemærkning).

Bakholt (S):

Ikke fordi jeg tror, at det nytter noget at sige til hr. Glistrup, at dette system betales af lønmodtagere i form af AUD-bidrag. Og det beta-

[Bakholt]

les af virksomhederne. De betaler det altså selv. Der bliver jo betalt på en solidarisk måde, så de, der bruger systemet, selvfølgelig får gavn af det. Det gælder også virksomhederne.

Det er ikke udtryk for nogen lakajtjeneste.

Det arbejdsmarkedsuddannelsessystem, vi har i dette land, er et godt system, der er med til at sørge for, at vi får en veluddannet arbejdskraft, som der er brug for i de danske virksomheder. Og det er det, som hr. Glistrup er med til at ødelægge nu. Jeg undrer mig ikke over, at hr. Glistrup er med til det. Men det er dumt, hr. Glistrup, at spare 65 mio. kr. på det her.

Jeg er ikke spor forbavset over, at hr. Glistrup går med til det. Jeg er mere forbavset over, at regeringen kommer med et sådant forslag og kører det igennem.

(Kort bemærkning).

Lilli Gyldenkilde (SF):

Jeg ved godt, at man ikke bryder sig om at få forlænget debatten meget på denne sidste dag, inden vi skal på weekend. Men det kan nu engang ikke nytte noget. Vi er jo nødt til at diskutere indholdet af disse forslag, så vi ved, hvad det er, vi gør.

Jeg kan høre på hr. Glistrups argumentation, at den går ud på – og den kan man være enig eller uenig i – at det efterhånden er lykkedes arbejdsgiverne at få læsset alle uddannelsesudgifter over på det offentlige system, så skatteyderne betaler uddannelserne.

Det er da en diskussion værd, om det er det, vi vil, eller om det er det, den borgerlige regering nu er i færd med at nedbryde, sådan at arbejdsgiverne selv skal betale al uddannelse her i landet. Det er da en diskussion værd.

Men det er helt fortvivlende, at det skal gøres på denne måde, så det kommer til at gå ud over de forkerte. Her bliver det jo dem, der kommer på uddannelse, det kommer til at gå ud over, og det er en helt anden diskussion.

Her er der altså tale om, at specialarbejdere, som skal på specialarbejderkurser, skal have den indtægt i dagpenge, der svarer til ca. 125.000 kr. om året: det er satsen jo nu. Tidligere har de kunnet få plus 25 pct., og det skal de ikke mere kunne. Man går ind og tager de penge væk.

Men lad os bare tage den anden diskussion.

Jeg skal med glæde tage den op, så vi kan få en forespørgsel om, hvorvidt det er rimeligt, at

al uddannelse er læsset over på det offentlige system. Det kan jo blive interessant, for her vil der i hvert fald – efter det, jeg har forstået – kunne blive drevet en ret stor kile ind i samarbejdet mellem den borgerlige regering og hr. Glistrup og hr. Glistrups parti. Så det deltager jeg gerne i.

Men det her handler altså om noget andet. Det handler om, at man skærer ned på folks kursusgodtgørelse.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Jeg takker fru Lilli Gyldenkilde, fordi hun gerne vil rejse en generel debat, om det er rigtigt, at man efterhånden har losset alle uddannelsesudgifterne eller alt, hvad man kalder for uddannelse, over på det offentlige. Den debat deltager Fremskridtspartiet meget gerne i med den samme grundholdning på andre områder som den, vi giver til kende her vedrørende L 47. Men når man ikke har den, om man så må sige generelle grundlovsbestemmelse, som en generel debat kunne føre til, må vi jo tage stilling til forslagene, efterhånden som de kommer, og nu er det altså L 47, der er kommet.

Jeg kan ikke se, at det går ud over de forkerte, som fru Lilli Gyldenkilde sagde, for det er helt oplagt, at de mennesker, der virkelig bliver så meget dygtigere, at de bliver meget bedre i deres erhvervsudøvelse – de specialarbejdere, eller hvad der er tale om – vil komme præcis på de rigtige kurser, fordi der vil være en fælles interesse i det. For specialarbejderen, der kan komme op i en højere lønklasse, når han får de færdigheder, og for arbejdsgiveren ved, at han kan få sine produkter fremstillet mere hensigtsmæssigt. Så derfor går det ikke ud over de forkerte.

Til hr. Bakholt vil jeg sige: Det her er den rigtige solidariske løsning, for, som hr. Bakholt helt rigtigt sagde, er det, der sker i øjeblikket, at det er nogle, der overhovedet ikke har nogen som helst interesse i området, der pligtmæssigt bliver pålagt at betale det. Om man pligtmæssigt pålægges at betale det over den skat, der hedder indkomstskat, eller den skat, der hedder marcipanbrødafgift, eller den skat, der hedder AUD-bidrag, er i og for sig så himlende ligegyldigt, for det er en skat på folk, der ikke er interesseret i frivilligt at betale til det, og som bliver tvunget til at betale til gavn for nogle

[Glistrup]

mennesker, som de ikke er interesseret i at betale frivilligt til.

Derfor er den hamrende usolidarisk, den ordning, vi har, og det er et skridt i retning af solidaritet i samfundet, når arbejdsministeren har fremsat sit forslag.

(Kort bemærkning).

Stillinger (SF):

Jeg ønsker ikke at deltage i det politiske pladder, som hr. Glistrup kommer med. Det er måske et for stærkt udtryk, men jeg mener det faktisk.

Så vil jeg hellere spørge arbejdsministeren, om det ikke er betænkeligt, at arbejdsministeren nu i sit sidste svar slår fast, at der bliver mellem 14.000 og 40.000 uddannelsessøgende, som bliver økonomisk berørt af denne lov, og som altså muligvis ikke har råd til at gå på kursus.

Berører det ikke arbejdsministeren, at en regering, som netop går meget stærkt ind for denne omstilling og denne videreuddannelse, og at vi skal forberede os til i det indre marked, i svaret her siger, at man blankt erkender, at mange tusinde bliver berørt af denne lov? Er det ikke skadeligt for dansk erhvervsliv og for fagbevægelsen og for vores tilpasning til det indre marked, at vi vedtager dette lovforslag?

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Folketingets dagsorden for mødet i dag giver jo ingen speciel anledning til, at vi spoler båndet tilbage og kører båndet fra førstebehandlingen og andenbehandlingen én gang til. Jeg vil derfor nøjes med at henvise til de udtalelser, jeg fremførte ved disse to lejligheder.

Der er kun to ting, jeg bliver nødt til at kommentere her. Det første er den påstand, som hr. Bakholt kom med, at formålet med dette lovforslag er at begrænse kapaciteten på vores AMU-uddannelser. Det må jeg på det kraftigste tage afstand fra. Det er ikke vores hensigt, og vi forventer heller ikke, at forslaget vil få konsekvenser for kapaciteten på vores AMU-uddannelser.

Til hr. Stillinger kan jeg sige, at jeg ikke deler den frygt, som hr. Stillinger gav udtryk for her i sit sidste indlæg.

Afstemning**Lovforslaget**

vedtoges med 88 stemmer (KF, V, FP, RV, CD, KRF, Breckmann (Fær.) og Steenholdt (Grøn.)) mod 72 (S og SF).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

12) Tredje behandling af lovforslag nr. L 48:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om arbejdsmarkedsuddannelser og ophævelse af lov om udvandring. (Ophævelse af AF's monopol, nedlæggelse af Kursusnævnet for Arbejdsmarkedsuddannelserne og indførelse af brugerbetaling for visse af AF's ydelser m.v.).

Af arbejdsministeren (Kirkegaard).

(Fremsat 1/11 89. Første behandling 15/11 89. Betænkning 8/12 89. Anden behandling 12/12 89. Tillægsbetænkning 13/12 89).

Der var stillet 4 ændringsforslag i tillægsbetænkningen.

Uden for tillægsbetænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Ændringsforslagene sattes først til forhandling.

Forhandling**Kaj Poulsen (S):**

Vi har mellem anden og tredje behandling haft udvalgmøde, hvor vi bl.a. har indkaldt arbejdsministeren for at få opklaret, hvad det er, denne lovgivning drejer sig om, og vi bad under andenbehandlingen om at få et notat fra Justitsministeriets lovkontor for at få klarlagt, om denne lovgivning bryder med ILO-konvention nr. 88 med hensyn til de forpligtelser, vi har til at stille en offentlig gratis arbejdsformidling til rådighed.

Det var under udvalgsarbejdet ikke muligt overhovedet at få ministeren til at forstå, at der i hans eget lovforslag er to områder, hvor der kan kræves brugerbetaling. Selv om det svar, vi

Hermed sluttede forhandlingen.